

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman veljá: Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za en mesec 1 gl. 40 kr.
V administraciji prejeman veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznautla (inserati) se sprejemajo in veljá tristolna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat: 12 kr., če se tiska dvakrat: 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.
Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.
Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 292.

V Ljubljani, v sredo 22. decembra 1886.

Letnik XIV.

Deželni zbor Kranjski

(Peta seja, 22. decembra.)

Predseduje deželni glavar grof Thurn, v imenu vlade je pri seji gospod deželni predsednik baron Winkler.

Ko se prebere in potrdi zapisnik zadnje seje ter razdelé došle peticije, izroči poslanec Šuklje samostalen predlog gledé dolenske železnice, ki se glasi:

„Slavni deželni zbor naj sklene:

Deželnemu odboru se naroča, preiskati, s katero svoto je deželi vdeležiti se pri dobavi kapitala za zgradbo dolenskih lokalnih železnic in v kolikor utegnejo v to svrhu pripomagati drugi interesenti, ter o deželni podpori natančen predlog staviti v prihodnjem deželnozbornem zasedanju.“

Dr. Papež izročil je drug samostalen predlog gledé mestnega statuta Ljubljanskega, ki se glasi:

„Slavni deželni zbor naj sklene:

Načrt občinskega reda in občinskega volilnega reda za mesto Ljubljano, priloga 24. od leta 1885/1886 ter tudi dopis slavne c. kr. vlade dné 18. decembra 1886, št. 4359, naj se izroči v svrhu posvetovanja in poročevanja posebnemu odseku devetih udov, ki se ima takoj voliti.“

Oba predloga obljubi deželni glavar postaviti na dnevni red prihodnje seje.

Zatem se poročilo deželnega odbora o pogodovanju Krasa izroči finančnemu odseku v pretres in poročanje.

Poročilo odborovo z načrtom občinskega zakona za Kranjsko še ni bilo natisnjeno in razdeljeno, pa g. deželni glavar méni, da ga bode mogoče razdeliti še med sejo, ali pa da ga bode gospodom poslancem poslal domú. Pri tej priliki dá deželni glavar kratek pregled dosedanjega delovanja zborovega za prejem občinskega reda, povdarja potrebo novega zakona in pričakuje, da bode zbornica v formalnem oziru stavila kak predlog.

Baron Apfaltrern pravi, naj se prebere dotični sklep lanskega deželnega zbora. — G. Detela odgovarja, da vsak poslanec v stenografičnem za-

pisniku lahko poišče dotični sklep, ali ker se je to zahtevalo od deželnega odbornika, prebere on dotični sklep. — Baron Apfaltrern zavrne, da zdaj še ne vé, kako se glasi dotična priloga; ako bode predložena v smislu lanskega sklepa, se bode on s svojimi tovariši vdeležil volitve dotičnega odseka, sicer pa ne. Omenja pa tudi, da kratki čas letos ne bode dopuščal rešiti tako obširnega predloga.

Poslanec Detela na to prebere predlog deželnega odbora, ki se glasi:

„Slavni deželni zbor naj izroči predležeči načrt postave o občinskem redu in občinskem volilnem redu za vojvodino Kranjsko ad hoc voljenemu odseku 11 udov v pretres in poročanje.“

Toraj po njegovem mnenji ni treba še posebnega predloga, ker deželni odbor priporoča, kaj naj se stori z občinskim redom.

Baron Apfaltrern nasproti trdi, da bi bil moral deželni odbor občinski red sam pretresati in še le potem predložiti, česar pa ni storil.

Poslanec Dežman in baron Švegelj sta se tudi še oglasila v enakem smislu, kakor baron Apfaltrern, in baron Švegelj predlaga načrt občinskega reda deželnemu odboru vrniti s pristavkom, da je nepravilno prišel v zbornico, in da naj ga odbor pravilno in natančno pretresa, ter še le potem predloži zbornici.

Poslanec Detela odgovarja, da je bil v deželnem odboru pravilno storjen sklep ta načrt predložiti deželnemu zboru, kar mu mora potrditi gosp. Dežman in drugi odborniki. To je toraj pravilen sklep deželnega odbora, in gotovo tudi ni v nasprotju z opravljenim redom, kakor trdi baron Švegelj, ako odbor priporoča ta načrt izročiti posebnemu odseku, ker se je to zmerom godilo tudi tedaj, ko so oni gospodje imeli večino v deželnem zboru, kar pričajo razne priloge došle od deželnega odbora.

Dežman se vnovič upira, češ. da deželni odbor ni na drobno pretresaval tega načrta. (Klici: saj tega ni treba!)

Deželni glavar omenja, da je deželni odbor sklenil to predložiti deželnemu zboru. To nekoliko

obširneje razpravlja poslanec Murnik, rekši, da je bil v odboru storjen sklep, občinski red tako, kakor je bil lani izročén, predložiti deželnemu zboru. (Klici: čujte, čujte!)

Po nasvetu poslanca Kersnika se razprava sklene, na kar še beseduje baron Apfaltrern, rekši, da naj se ponovi sklep storjen leta 1884, vsled kterega se naprosi vlada, predložiti občinski red, ali pa naj se vlada izreče, je li to njen predlog ali ne.

Poslanec Šuklje nasvetuje za pretres tega načrta izvoliti poseben odsek 15 udov. — Baron Švegelj pa še enkrat opravičuje svoj predlog. — Deželni predsednik baron Winkler omenja, da ministerstvo ni predložilo nobenega načrta, ako je pa Apfaltrern rekel, da je ta načrt, kakor se govori, sestavil deželni predsednik, mu mora povedati, da ga je res sestavil on, in ako je prevzel ta veliki trud, hotel je le vstreči silni potrebi, ker se je močno pogrešal nov občinski red in je bil deželni zastop v veliki zadregi. Posvetoval se je s posebno enketo, v kateri so se določila načela, po kterih naj se osnuje novi občinski red. Načrt je predložil ministerstvu, ki je pa odgovorilo, da reč v ministerstvu še ni vgodna za rešitev, in da ima vso drugačno podobo, ako bi se sprožila od deželnega zbora samega. Tudi bi bilo za vlado sitno nov občinski red predložiti enemu samemu zboru, in bode pozneje veliko laglje osnovati potrebam primeren načrt, ako se iz obravnave zborove prepriča, po kterih načelih naj bode vravnán. Ako ne more zbor rešiti celega reda, bode pa vendar-le odseku mogoče določiti načela novega zakona, in bo povedal, kaj naj se zgodi. Toraj bi ne bilo prav načrta vrniti deželnemu odboru, ampak naj se izroči vsaj odsekov. (Dobro, dobro!)

Pri glasovanju se predlog Švegeljnov zavrže in sprejme se predlog odborov, da se načrt občinskega reda izroči posebnemu odseku, s pristavkom poslanca Šukljeja, da naj ima ta predlog 15 udov.

Prošnja okrajno-cestnega odbora Radoljskega za pobiranje mostnine, oziroma cestnina na Blejskem mostu se odbije, ker se je zoper to peticijo oglasilo

LISTEK.

† Mihaljko Vuga kot duhovnik in narodnjak.

iz Goriške okolice, 18. dec.

Vaš cenjeni dnevnik, „Slovenec“, je izrazil v svoji 279. številki željo, da bi kdo obširneje opisal životobitje tega — da govorim po človeško — prezdodaj umrlega duhovnika, čast. g. Mihaljka Vuga.

Tudi jaz nimam namena, obširneje opisati njegovega delovanja kot duhovnik in narodnjak, ker mi k temu manjka potrebnih podatkov. Tudi nisem bil veliko z njim v dotiki, ker službujem oddaljen od onega kraja, kjer je on kaplanoval. Ker pa se ni oglasil dosihmal — razun društva „Slov. Jéza“ (za kratek nekrolog) v „Soči“, čegar delalni tajnik je on bil — nihče, da bi opisal tega izglednega duhovnika in slovenskega narodnjaka, in da prejme častiti pokojnik saj nekoliko zaslužena prostora tudi v Vašem cenjenem listu, za kterega je menda tudi on svoje dni po nekterekratih pomočil peró, sem

mu namenil jaz postaviti tukaj mali spominek s temi vrstami, kajti on je tega gotovo vreden — v posnémo drugim!

Č. g. Mihaljko Vuga je bil rojen 1851. leta v pol ure nad Gorico oddaljenem Solkanu. Tukaj se zasuče reka Soča pod Št. Valentinovim hribom¹⁾, ter teče po globoki strugi poleg Gorice, skoz Strazišče, kjer je mnogo tovarn za kotuovo prejo, za papir, in velikih umetnih mlinov znane Ritterjeve trvdke. Od tukaj naprej se Sočini bregovi čedalje bolj znižujejo, dokler ne prehajajo pod Majnico pri Fari — že furlanski vasi — v friulsko nižavje. Vas in fara Solkan se je zbudila k narodnosti, kakor ena izmed prvih Goriške okolice; kajti že 1867 so slovesno odprli Solkanski domorodci tamkaj slovensko čitalnico, ktera še vedno živi in po okoliščinah še precej dobro deluje, med tem, ko je mnogo drugih iz raznih vzrokov, kterih eden je tudi trudoljubivo splesovanje²⁾, zaspalo spanje „pravičnih“!? Ranjki

¹⁾ Tako se imenuje hrib, preko čegar podnožja teče ista reka; kajti na vrhu istega stoji še zdaj razvalina cerkve, posvečene sv. Valentinu mučencu. Pis.

²⁾ Zato je jelo pristo ljudstvo imenovati čitalnice bolj splesovalnice, igralnice in zapravljevalnice itd., ker so zgrešile

izgledni mladenec Mihaljko se je jako vnel že kot gimnazijalec za probudo narodnosti med rojaki Solkanci, kterim, kakor pogostnim občevalcem z bližnjo hudo pofurlaneno Gorico, je žugala bolj ali manj polagoma osoda fare Ločnika, ki je le tri četrt ure oddaljen od mesta in je bil većinoma (iz znanih vzrokov!) še le v tem stoletju do malega pofurlanen. Čudno se mora vsakteremu opazovalcu raznarodnja našega naroda ob mejah dozdevati ta-le okoliščina, da se je že toliko slovenskih selišč in vasi v teku zadnjih stoletij ob mejah pofurlanilo, med tem ko je furlanščina jezik brez vse javne veljave, brez določene slovnice in pravopisa! In vendar-le je „veljal“ med mnogimi do zadnjih časov kakor za nek „diplomatičen“ jezik celó med omikanimi pa nezavednimi goriškimi Slovenci. Tudi magistrat je do nedavno ukazal razglaševati po mestu po svojem klicarju z bobnom v furlanščini svoje ustmene objave.

Še-le pred nedolgo časom se je začel (goriški magistrat.) ki še vedno prezira vse, kar je sloven-

večidel svoj prvotni namen! Tudi tukaj imamo sicer nekaj pohvalnih izjem, a ne veliko, pa — brez zamere. Pis.

več nasprotnih prošelj, ki pravijo, da bi to novo breme zadevalo le prebivalce Blejske in Bohinjske, ki že itak morajo skrbeti za dotične ceste.

Poslanec Klun poroča v imenu upravnega odseka o prošnji mestne občine Kranj za dovoljenje naklade na pivo, ter predlaga:

„Slavni deželni zbor naj sklene:

1. Mestni občini Kranj se dovoli, da pobira leta 1887, 1888 in 1889 naklado 60 kr. od vsakega hektolitra piva, ki se v občini použije, s to omejitvijo, da se ta naklada ne sme pobirati ne pri kuhanji in ne pri uvažanju piva.

2. Deželnemu odboru se naroča, temu sklepu pridobiti Najvišje potrjenje.“

Proti temu predlogu se oglasil poslanec Luckmann in je predlagal, da naj se prošnja Kranjskega mesta odbije. Poslanca dr. Samec in Detela sta pa podpirala predlog odsekov. Detela je zlasti omenjal, da pivo v Kranji zaradi tega ne bo dražji, da ima mesto veliko skrb za čedalje večji razvoj, da izgledno gospodari, da je napravilo lepo sprehajališče itd. Ravno tako je g. Murnik zagovarjal odsek predlog in konečno je še poročevalec Klun pobijal nasvet Luckmannov ter omenjal, da se potrebnosti mesta ne bode zmanjšale, ampak prej povečale, kakor se kaže že v primeri z letošnjim proračunom, ker mora Kranj, ki se čedalje bolj razvija, skrbeti tudi za potrebne reči. Dežela je vesela, da ima naklado na žgane pijače in je ne bo popustila, Kranj je zadovoljen, da ima že od leta 1832 naklado na pivo, ter ne bo mislilo na odpravo, v čemur mu mora vsakdo pritrditi. Ako so pa prebivalci Kranjskega mesta zadovoljni s tem, čemu bi se upirali drugi, ki le redko kedaj pridejo v Kranj? Jerobstvo ni dobro, toraj naj tudi deželni zbor ne jerobuje nad mestno občino Kranjsko. Pri glasovanju bil je Luckmannov predlog zavržen in sprejet predlog, kakor ga je priporočal poročevalec Klun.

Zatem so se dovolile naslednje podpore: 1. Krajnemu šolskemu svetu v spodnjem Logatcu se je odpisalo posojilo 1000 gl. za šolsko zgradbo. 2. Zalogi slovenskih vseučilišnikov v Gradcu se je dovolilo 200 gl.; 3. društvu rudarskih akademikov v Ljubnem 20 gl.; 4. filharmoničnemu društvu v Ljubljani za l. 1887, 1888 in 1889 po 300 gl. na leto; 5. društvu v podporo bolnih vseučilišnikov na Dunaji 50 gl.

Prošnja železničnih pomočnih uradnikov na Dunaji in društva na akademiji umetnosti na Dunaji se ne usliši.

Pri obravnavi o filharmoničnem društvu je poslanec Poklukar omenjal, da ni tako potrebno podpore, kakor „Glasbena Matica“; ako so gospodje na uni stradi tedaj povdarjali štedljivost, imeli bi bili priliko to storiti tudi sedaj. Baron Švegelj in Dežman sta ugovarjala dr. Poklukarju, ki se je v potrdilo svoje trditve skliceval na poročilo dr. Keesbacherja v „Laib. Ztg.“, kjer pravi, da je društvo vsled podpor od države, dežale, hranilnice itd. zamoglo čez 5000 gl. naložiti. Dežman je pojasnoval, da je bil ta denar volilo ranjkega Hočevarja. Konečno je bil sprejet nasvet finančnega odseka.

Dr. Poklukar je še poročal o živinozdravniku v Radolici ter v imenu finančnega odseka predlaga: 1. Deželna ustanova 300 gl. za živino-zdravniške učence se ustavi, dokler se ne pokaže potreba; 2.

vladí se izreka zahvala, da je pri večini okrajnih glavarstev namestila živino-zdravnike; 3. deželnemu odboru se nalaga, da se z nujno prošnjo obrne do vlade, da naj živino-zdravnike nastavi še pri drugih okrajnih glavarstvih.

Baron Švegelj predlaga, naj se za živino-zdravnika v Radolici v deželni proračun postavi znesek 300 gl., baron Apfaltrern pa priporoča skrbeti za to, da bo tudi v Kamniku poseben živinski zdravnik, kar v prvi vrsti zadeva c. kr. vlado. — Deželni predsednik odgovarja, da je vlada za Kamnik imenovala živinskega zdravnika, ki je pa obenem postavljen tudi za okolico Ljubljansko, ter stanuje v Ljubljani. Država ne more ustrezati vsaki želji zborovi zastran slabih denarskih razmer; pa on bode s svoje strani povdarjal važnost in potrebo živinoreje na Kranjskem, ne more pa reči, bode li vlada v Radolici nastavila posebnega živinozdravnika ali ne.

Poslanec Murnik omenja, da bo treba skrbeti za obilnejše število živinozdravnikov, za zdaj pa se moreta nastaviti v Radolici in Kamniku. Ker je za Kamnik odločen, pa stanuje v Ljubljani, kjer je več takih zdravnikov, predlaga: Vlada se naprosi, da za Kamnik in Ljubljansko okolico nastavljenemu živinozdravniku odloči sedež v Kamniku.

Po konečni besedi poročevalca bila sta sprejeta predloga barona Švegeljna in Murnika, kakor tudi druga in tretja točka odsekovega predloga.

Ob 1/3. uri bila je seja končana in prihodnja seja napovedana za torek 28. t. m.

Štajarski Slovenci na branik!

Zadnja številka „Slovenskega Gospodarja“ prinaša sledeči članek, ki se nam vreden zdí, da ga ponatisnemo. Glasí se:

Gotovo je še vsem dragim čitateljem „Slov. Gospodarja“ v živem spominu resolucija deželnega zbora štajarskega gledé poduka nemščine na slovenskih ljudskih šolah. Kmaló potem je visoki deželni šolski svet štajarski poprašal mnogo sl. krajnih šolskih svetov po slovenskem Štajarskem, kedaj se naj začne nemščina poučevati in koliko ur na teden?

To postopanje nas je razveselilo zaradi tega, ker smo bili radovedni poizvedeti, če je istina neprestano premlevana trditev naših protivnikov, da slovensko ljudstvo želi, da se nemščina v večji meri poučuje, kakor doslej in drugič je bilo to ravnanje čisto postavno, kajti po šolski postavi z dne 8. februarja 1869. leta pristojna krajnemu šolskemu svetu prva beseda o učnem jeziku v ljudskih šolah.

Slavni krajni šolski sveti so se večinoma vsi izrekli za poduk nemščine kot učni predmet, ne pa kot učni jezik, začeniši od 4., oziroma 5. šolskega leta višje, kedar so se že slovenski otroci v domačem jeziku temeljito izobrazili.

Slavni deželni šolski svet je menda pričakoval za svojo miljeno nemščino vgodnejšega odgovora, ker je krajnim šolskim svetom takoj vrnil odgovore s pristavkom, naj sl. krajni šolski sveti resno predvarijo in premislijo še enkrat o tej reči, uvaževaje,

da je nemščina kulturni, za Slovence neobhodno potrební jezik itd.

Večina sl. krajnih šolskih svetov na ta drugi poziv ni nič odgovorila, drugi so pa sl. deželnemu šolskemu svetu svoje prve sklepe zopet naznanili s pristavkom, da je to edino pedagogično in pametno in da kot možje svojih nazorov ne spreminjajo itd.

Kaj je storil na to sl. dež. šol. svet štajarski? Berite tukaj eden primer v slov. prestavi!

„Krajnemu šolsk. svetu v ...“

Vis. c. kr. dež. šolski svet je po sporazumljenju s štaj. dež. odborom z odlokom dne 5. novembra meseca 1886 zaukazal, da je na tamošnji šoli pričeti z nemškim poučevanjem v 3. šolskem letu ter se ima to v 3. šolskem letu v 3, od 4. šolskega leta naprej v 4 urah v tednu goditi. Ob enem je bilo tudi odredjeno, da se mora od 3. šolsk. leta naprej računanje in zemljepisje nemški, ali vsaj menjavno slovenski in nemški poučevati, zakaj le na tak način morejo si otroci nekaj gotovosti v nemškem jeziku pridobiti. To se naznani krajn. šolsk. svetu.

Okr. šolski svet na Ptuju, novembra 1886.

Predsednik: Supančič h.

Gorenji ukaz se šolskemu vodstvu v ... izroči s tem, da razkaže ure, ki so odločene za nemški poduk v tednu, v dnevnem poučnem načrtu, oziroma, da le-tega v smislu ukaza prenapravi.

Okr. šolski svet na Ptuju, novembra 1886.

Predsednik: Supančič h.

Ta ukaz veljá za dve- in trirazrednice. Ta naj-novejši jezikovni ukaz vis. deželnega šolskega sveta štajarskega bije v obraz členu XIX. drž. osn. zakonov in je tudi po šolskih postavah neutemeljen, ker § 6 šolske postave z dne 2. maja 1883 veleva: „O učnem jeziku in o poduku drugega deželnega jezika odločuje, poslušavši one, ki šolo vzdržujejo, v s postavami določenih mejah deželni šolski svet.“

Oni, ki šolo vzdržujejo, so pa občine, oziroma njihov zastopnik, krajni šolski svet, ne pa deželni odbor.

Naredba ministra za uk in bogočastje z dne 8. junija 1883 § 3 1) veleva: „V prvih treh šolskih letih je osobito vaje v govoru, čitanju in pravopisu, kakor tudi v ustnem računanju gojiti.“

To vse veljá le o materinščini, a ne o nemščini na slovenskih šolah.

Realni poduk, kakor zemljepisje, naj se skozi in skozi na „Berila“ naslanja, kar zahteva ministerska naredba; ta „Berila“ šo pa slovenska, zemljepisna tvarina je slovenska, toraj se naj slovenski uči.

Zakaj je visoki deželni šolski svet baš računanje in zemljepisje odbral, da bi se poučevalo v nemščini? Ker je za ta dva predmeta največ učnih ur v učnem načrtu določenih: za računanje štiri, oziroma pet ur, zemljepisje pa po dve uri na teden.

Kaj je Slovincem storiti proti temu ukazu? Braniti se nam je; nastopimo postavno pot! Šolske postave govore prejasno za nas ter rekurirajmo najpred na ministerstvo za uk in bogočastje in če tukaj ne bodemo uslišani, na državno sodišče.

Na Českem je bilo takih in enakih slučajev že več in državno sodišče jih je ugodno rešilo. Ne držimo toraj križem rok! Nekaj slavni krajnih šolskih svetov Ptujkega okraja je to že storilo; ostale pa prosimo nujno, naj blagovolijo zapisnike o do-

skega, posluževati italijanščine tudi po klicarju, kedar ta z bobnom razglašá njegova povelja in želje. Pa da me to žalostno premišljevanje predaleč ne zapelje, vrnem se k našemu ljubljenski Mihaljku, kateri je bil že od mladosti bister opazovalec vseh teh, nevgodnih razmer našega naroda ob furlanski meji bivajočega. Zgodaj in gorko mu je bilo začelo biti srce za svoj zaničevani pa dobri narod, ktereга niso dosihdob navadno drugače imenovali kakor „puntarš“ in „Šklafš“, in „čegar zemlja hrani komaj grob za nas“, kakor pravi pesnik. To zaničevanje slovenskega roda in njega jezika je britko peklo našega za vse blago vnetega Mihaljka; zato se je že kot gimnazijalec ponašal s svojo narodnostjo, se pridno učil slovensčine, da bi zamogel kdaj po svojih močéh služiti v blagor domovine „od nikogar v javnosti spoštovane“, vsled pesnikovega réka: „Kdor zaničuje se sam, podlaga je tujčevi péti“. Potem, z dobrim vspehom gimnazijo dovršivši, se je podal kot sin pobožnih kmečkih starišev vsled pravega poklica v semenišče. Vnémal je tu svoje slovenske sošolce k ljubezni do zaničevanega naroda, in tudi potem, ko je bil 1876. l. v mašnika posvečen, mu je bila edina misel pred očmi: Vse za sv. vero in za moj ubogi

zaslužnjeni narod!“ Poslan je bil v prvo službo v Tolmin kot kaplan. Dekanatska fara Tolmin šteje 4600 duš, vasi so vse do 3 ure oddaljene po strmih planinah in se šteje zato kot za pastirovanje najtežja fara v naši nadškofiji, ker ima poleg fajmoštradekana le 2 kaplana. Butara previdovanja sloni le na gg. kaplanih; v poletju že še gré, ali zima in sneg ter plazovi so siloviti, tem bolj, ker vodijo le nevarne kozje poti k raznim seliščem. Našega mladeniškega Mihaljka je zadela tu večina previdenj, vsled česa je dobil tu kal svoje bolezi in prezgodnje smrti že v 2. letu svojega kaplanovanja; lotila se ga je huda zapljučnica, da je moral se podati v pokoj in v ozdravljenje v Goriško bolnišnico usmiljenih bratov. To je bilo konec 1878. in v začetku 1879. leta. Že takrat se je obupovalo nad njegovim ozdravljenjem, ker je bljuval že kri pogostokrat ter trpel še na drugi nevarni bolezi. Ali vendar z božjo pomočjo in vsled skrbne postrežbe usmiljenih bratov je v malo mesecih toliko okreval, da je zamogel ali prav za prav moral je zaradi pičle pokojnine bornih letnih 200 gl. iti zopet v sicer lahko službo za kaplana v Pervačino 1879. Ali tu ni smel še zaradi slabotnih pljuč dolgo pridigati, dokler se ni močnejšega

čutil. Od tod je bil premeščen 1880. l. v eno uro od Gorice oddaljen Miren, kjer je mnogo deloval za tam že probujeno narodnost, in leta 1883 pa v Biljano v Brdih blizo italijanske meje. Dozdevalo se je, da je popolnoma okreval, ali rožice na obrazu vrlega ognjevitó za blagor naroda navdušenega Mihaljka so potrjevale pregovor: „Danes rudeč, jutri smrdeč!“

Tu ob slovensko-italijanski meji je probujeval zanemarjeno domoljubje ter je bil eden najprvih ustanoviteljev „Slovenskega Jéza“, ki je delovalno politično društvo za Brda ob državni meji. Bil je tajnik istega zelo koristnega društva in poleg vrlega predsednika prava duša pri delovanju in zborih istega društva. Kdo bi bil mislil, da nam ga bode tako naglo odvzela bleđa smrt, njega, v komur je gorl vedno mladeniški ogenj za vbogi tlačeni narod? To navdušenje je on kazal pri sejah društva in kjer-koli se mu je ponujala prilika za to. To njegovo navdušenje za slovenski in ves slovanski narod je on kazal v svoji ognjeviti pridigi v Biljani 5. julija 1885 v spomin tisočletnice sv. Cirila in Metoda, ktere obseg je bil: „Oporoka sv. Metoda“. (Glej „Zbornik“ od č. g. A. Žlogarja stran 109 do

tičnih sejah krajnih šolskih svetov in odloke vis. deželnega šolskega sveta izročiti g. dr. Jak. Ploju, odvetniku na Ptuju.

Nujno prosimo vse one, ki so udi krajnih šolskih svetov, naj nemudoma za delo primejo, da se vendar enkrat pride do edino pametnega poduka na slovenskih ljudskih šolah.

„Prosim vse rodoljube, posebno vse č. gg. katehete, ki so udje krajnih šolskih svetov, naj vkronejo, da vsi krajni šolski sveti zoper ta odlok deželnega šolskega sveta ugovore vložé vsaj v štiri najstih dneh po doposlannem ukazu, in sicer na c. kr. ministerstvo za poduk in bogočastje. Če nočejo napraviti sami rekursa, naj se obrnejo do sledečih gospodov po svojih okrajih, in sicer v Brežicah na dr. Firbasa, v Sevniskem okraju na notarja Veršeca, v Celjskem na dr. Serneca, v Ormožu na dr. Geršaka, v Mariboru na dr. Radeja, v Ljutomeru na dr. Šlambergerja, v Slovenjegraškem na dr. Hrašoveca itd. Na delo, čas je kratek.“

Politični pregled.

V Ljubljani, 22. decembra.

Notranje dežele.

O bodočem državnem zboru na Dunaju sporoča se „Agr. Ztg.“ iz Dunaja neka za nas in naše razmere vsekako pomenljiva sprememba. Dotični dopisnik trdi, da vé iz gotovega vira, da mislijo poslanci slovenske in hrvatske narodnosti sicer še na dalje v Hohenwartovem klubu ostati, kjer imajo za zaveznike nenemške Bukovince in konservativne Tirolece, vendar pa nameravajo napraviti svoj podklub, v katerem bodo Slovenci gg.: Gregorec, Vošnjak, Šuklje, Pfeifer, Hren, Klun, Ferjančič in Poklukar. Hrvatje pa sledeči gg.: Vitežič, Supuk, Klaič, Mazovčič, Pavlinovič, Bulat, Borčič, Pozza in konte Vojnovič. Koliko je na tem resnice, koliko izmišljenega, se bo kmalo pokazalo. Govorjenje o napravi lastnega jugoslovanskega kluba je pa bilo že lansko leto. Razložka bi bilo le toliko, da je nameravani letošnji klub član Hohenwartovega kluba, lanski hotel se je pa na lastne noge postaviti, kar se mu je povsod odsvetovalo. Stvar, če je sploh resnična, ni neugodna, ker bi imel tak jugoslovanski podklub glavno zasloambo vendar-le še na dalje v Hohenwartovem klubu, brez ktereга bi ne dosegel veliko, ker bi bil preslab.

Dalmatinski poslanec Gajković stavlja je v letošnjem deželnem zboru vladi interpelacijo, zakaj je narodu pobrala med drugim orožjem tudi tako, ki so ga ljudje zavoljo lepšega nosili, kakor so recimo, lepi in dragoceni handžarji, bogato okovane pištole, noži itd. Vlada na to ni dala še nikakega odgovora. Pač pa ni težko vganiti, kakošen da bo. V Dalmaciji so do najnovejšega časa moški navadno orožje nosili. Če že ne družega po dva samokresa, jeden handžar in kaka dva noža imel je navadno vsak za pasom. Posebno južnega Dalmatina nisi videl nikdar brez orožja iziti, kakor Hrvata ne brez torbe. Ker so bili pa vsi tako do ušeš oboroženi, je bilo v deželi jako veliko umorov, katerim prava podlaga je bila krvna osveta. Krvna osveta je taka, da se možki dveh sovražnih si družin tako dolgo med seboj pobijajo, dokler pri eni ni nobenega več živega; dostikrat se za tako družino potem poženo tudi še sorodniki in tako moritve ni konec ne kraja. Tako sovraštvo traja dostikrat po veliko let. Vlada je razno poskušala, kako bi to silno škodljivo razvado odpravila, pa je bilo eno sredstvo tako slabotno,

kakor drugo. Naposled se je odločila ljudem orožje pobrati, kar je bilo izvestno jako pametno. — Dalje se je sprejel načrt postave o ustanovitvi posebnih strokovnih tečajev na meščanskih šolah. Predlog deželnega odbora, da bi se zaklad, ki je v Dalmaciji za podporo prebivalcev v največji sili vladi na razpolaganje, porabil za melioracije, se je sprejel, kakor tudi se je sprejel nasvet, da se bo opravljeni red v deželnem zboru nekoliko spremenil. Deželni računi so se odobrili. Načrt postave zaradi ustanovitve zavoda, ki bi posojeval denar na zemljišča, se je zaradi prekratkega časa preložil na kasnejši čas.

Slovaki so zgubili enega svojih najčilejih voditeljev in braniteljev. Doktor Josip Miloslav Hurban je zblaznil in so ga te dni odpeljali v blaznico Leopoldfeldsko pri Budapeštu. Hurbanovo ime zaslovelo je med Slovaki že leta 1848, kedar je Košutova silovitost in nestrpljivi pritisk na nemadljare pod krono sv. Štefana Slovake prisilil ozreti se po kakih zaveznikih. Tedaj se je Hurban napotil ter se podal v družbi Hodže in Štura v Beligrad in Zagreb zaveznikov iskat. Domu povrni se je jel nabirati prostovoljce, ki so pristopili k brigadi generala Šimuniča, s katero so marširali v Trenčinsko županijo. Zapovednik prostovoljcem je bil c. kr. major Henrik Levartovsky. Hurban se je s tistimi ljudmi hudo opeknel, ker se jih potem na noben način ni mogel znebiti. Po kapitulaciji pri Vilagošu zapustil je Hurban pozorišče javnosti ter je prevzel evangeljsko župnijo v Hlobokej. Ondi se je posvetil ves literaturi. Madjarska vlada ga je od leta 1867 vstrajno in strastno preganjala, a bil je neupogljivega značaja. Govori se, da je mož obupal nad boljšo bodočnostjo Slovakov in mu je zaradi tega pamet otemnela.

Vnanje države.

Dne 31. decembra prihodnjega leta preteklo bo petdeset let, od kar so opravili sedanji sv. oče papež Leon XIII. prvokrat daritev sv. maše. Petdesetletnica je v človeškem življenju sploh imeniten dan pri tako velikem, da, za nas katolike brez ugovora in brez dvoma največjem dostojanstveniku, kakor so sv. oče, pa že na vso moč imeniten. Zato hoče pa to petdesetletnico tudi ves katoliški svet tako slovesno praznovati, kolikor le mogoče. Dva slavnostna odbora sta se v ta namen postavila, eden v Bologni na Laškem, drugi pa na Dunaju, ki bota za to skrbela, da se bo ta izredno redka slavnost po celem svetu s tisto slovesnostjo in sijajnostjo ter pomenljivostjo izvršila, ktera jej pristaja. V Dunajskem dotičnem odboru so gg.: princ Alfred Liechtenstein, grof Ervin Nostitz, grof Falkenhayn, grof Bellegarde, knez Czartoriski, grof Schönborn in princ Windischgrätz. V resnici človeku dobro dé, ko sliši ta slavna in po celi Evropi znana imena mož, ki se postavijo na čelo odboru za proslavo sv. očeta, ktereга drugoverci in brezverni liberalci ob vsaki priliki smešiti in zaničevati skušajo. Glavne točke slavnostnega sporeda so tri, in sicer naprava ustanovne maše za sv. očeta v znamenje ljubezni, s katero mu je ves kakoliški svet vdan, dalje popotovanje v Rim in pa Vatikanska razstava. Ustanovna maša ima namen, sv. očetu sedanji težavni položaj kolikor toliko polajšati. Na Vatikanski razstavi se bodo pa razkazovale vse tiste reči, ki jih bodo verni katoliki sv. očetu darovali. Romanje v Rim bo menda na spomlad od 16. do 20. aprila 1888. Več o tem prinesli bomo za praznike.

Pražki nadškof grof Schönborn je bil te dni na Nemškem in so ga v Berlinu na obed k cesarski mizi povabili, kjer se je imel priliko z Moltkejem razgovarjati. Ko pride pogovor na vojsko, mu pravi Moltke: „Le verjemite mi, da dokler bo cesar Viljem pri življenju, na Nemškem ne bodo nobene vojske imeli“. No, to so v resnici tolažljive besede in bi bilo prav, če bi bil cesar Viljem pri vsem tem vsaj za kakih trideset let mlajši kakor je, tako so pa dnevi njegovega življenja že šteti, in če s tistimi

vred tudi dnevi miru na Nemškem, ga ne bomo dolgo živili. Pri vsem tem so pa v Berlinu čedalje bolj prepričani, da se čez bodočo spomlad mir ne bo ohranil. Rusija ga bo skalila na Balkanu, ker pojde s svojimi četami v Bolgarijo, če prav je cesar Viljem svojemu nečaku, caru Aleksandru pisal, naj ne hodi tje; če prav vladna Rusija trdi, da ne namerava tje iti. Nič ji ni zaupati in na to kažejo vsi najnovejši koraki ruskega vojnega ministra. Ali se bo pri tej priliki zgrabila z John-Ballom ali s kakim drugim, še ni določeno, zgrabila se pa bode. Prav lahko se stepe tudi z večimi h krati, kajti nasajena je zadosti; hujska se pa tudi na vso moč. Kolikor Rusija Avstriji nasproti mrzlega postaja, tem srčneja je njena naklonjenost do Nemcev, kjer so se tudi začeli nam nekako umikati.

Kakor se čuje, je Koburžanova kandidatura na bolgarski prestol tudi že pri kraji; najbrž, da tudi sam ni kaj prida tega verjel. Vsaj nasproti „Standardovemu“ dopisovalcu se je tako-le izrazil: „Trije poštenjaki, rekel je princ Koburški, ki niso imeli nikakih postavnih opravil, ker namreč sobranje, ktero jih je poslalo, samo ni postavno (po ruskih nazorih), oglasili so se pri meni s prošnjo, da naj dovolim, da me na Bolgarskem predlagajo za kneza. Na to sem jim popolnoma zasobno odgovoril, da se morajo v tej zadevi pred vsem drugim z Rusijo sporazumeti, ker se težavni položaj drugače ne dá rešiti. Dalje sem jim tudi še rekel, da jim kot častnik avstrijske armade ne morem prav nič obljubiti, preden bi ne bil pri cesarju zaslišan. Pa tudi carovega dovoljenja bi mi bilo potreba, brez ktereга bi se ravno tako ne mogel ničesar podstopiti. Svetoval sem jim, da naj vso stvar sami v roko vzamejo, da naj si namreč preskrbé dovoljenje veseli in kedar bodo tisto dobili, naj me pa predlagajo kamori za kandidata. Če bi me ta potem volila, naj se zopet potrudijo k meni, in tedaj bodo dobili konečen odgovor in pa pogoje, pod kterimi bi me bila volja postati bolgarski knez.“

Ruski konzulatni uradnik Somov bil je eden poslednjih ruskih uradnikov, ki so Bolgarijo zapustili. Odšel je večeraj. Pred svojim odhodom izročil je rusoljubnemu odvetniku Makedonskemu dva sodca srebrnih rubljev, ki so za vzdrževanje ruske agitacije na Bolgarskem na razpolaganje. Prinesla sta jih dva ruska kavasa. Somov je pred svojim odhodom rekel, da se spomladi povrne, toda ne sam, temveč v družbi ruskih zasednih čet. Med tem časom bo pa mesto Kaulbarsa in Turka Gadšana, ki je menda že sam prosil, da naj ga kam drugam prestavijo, okrogel in zapeljiv rubel svojo službo opravljal in vestno skrbel, da tudi dalje ne bo miru v deželi, naj si Bolgari še tako prizadevajo ohraniti ga. Hujskačev je na Bolgarskem še vedno preveč; bleskeči rubeljni bodo pa njihovo število še podvojili. Kdo vé, koliko zarot bodo tisti nesrečni rublji še zakrivil! Preiskava o poslednji zaroti v kadetski šoli je dognana. Kapitana Teperajezanov in Macedovski, eden lajtenant, ki je ruski podanik, in pa dva gojenca, prišli bodo na zatožno klop. V poslednjem času jeli so se posebno ljudski shodi množiti, na kterih se povsod soglasno zahteva, da bi se knez Aleksander Battenberg nazaj poklical. Zanj se sedaj že dva časnika odločno potegujeta: „Slavjanin“ in pa „Nezavisima Bolgarija“. Oba trdita, da je to edino možni kandidat, ki bi se na prestolu obdržal. Vsak drug se bo prej naveličal, ker se ne bo mogel privaditi razritim odnošajem.

Domače novice.

(Štatur Ljubljanskega mesta) ni dobil najvišjega potrjenja, kar je deželni glavar grof Thurn večeraj v deželnem zboru objavil.

(Rumenega metulja) vjeli so vojaki 17. pešpolka te dni blizo Trzina, kamor so šli na vežbalni izlet. Ni čuda, saj je bil ves december čudovito gorak.

(Nemcem) so se naši kraji priljubili. V jeseni so prišli po jabolka. Sedaj se pa govori, da pridejo po — orehe.

(Za reservoar) Ljubljanskega vodovoda odbrana sta do sedaj dva alternativna kraja: ali na severni strani Ljubljanskega grada, ali pa ob severovzhodni strani Šišenskega hriba in bo primerno velik. Imel bo poleg prostora za nabiranje vode tudi stanovanja za strojevodjo, kurjača in vratarja. Pisarna in skladišča za premog in drva bodo tudi ondi. Vodovod sam pa bo tako zdaten, da bo dajal za vsakega prebivalca po sto litrov vode na dan. Iz celega srca mu želimo več sreče, kakor jo imajo Dunajčani s svojim, ker jim prav občutljivo vode manjka.

(Zakup užitnine) na šnops in druge žgane pijače dobila sta zopet dosedanja zakupnika gospoda Dekleva in Starè za čedno svoto 90.500 goldinarjev. Zakupnina se bo pobirala po 6 goldinarjev od hektolitra. Kdo bi si bil mislil, da šnopsarji k toliki svoti deželi pripomorejo!

117.) Potem v pridigi (str. 193—199) za novo leto 1886 z obsegom: „Sv. Ciril dvakrat, sv. Metod štirikrat med Slovenci“. Obe pridigi ste tako izvirni in blagglasni, da ste za ono dolgo nedosegljivo g. Ant. Červa (glej str. 153—172) polne mladeniškega ognja za vero in narod.

Zbolel je pa 2. novembra t. l. po dovršeni procesiji za duše v vicah na Biljanskem pokopališču. Vlegel se je še neki tisti dan in ni več vstal. Zopet je začel bljuvati kri, kakor že pred sedmimi leti, tako, da Korminski zdravnik, ki ga je hodil zdraviti (iz Kormina do Biljane je le eno uro) je takoj obupal nad njegovim ozdravljenjem. Umril je 28. novembra t. l. vdan v voljo božjo mirno v Gospodu, previden z vsemi zakramenti za umirajoče. Sporočil je v svoji oporoki željo, da bi ga pokopali na Solkanskem pokopališču pri sv. Roku na Goriškem poleg njegove ranjce matere. In zgodilo se je to po njegovi želji dne 30. novembra. t. l. Objokovan od svojih duhovnih tovaršev in vernega ljudstva, je bil spremljan k zadnjemu počitku. Počivaj v miru dragi Mihaljko ter prosí Boga in sv. Cirila in Metoda v nebesih za slovenski narod, ktereга si na zemlji tako iskreno ljubil in za njegov dušni in telesni

blagor deloval, dokler tudi mi, tvoji žalujoči tovarišiprijatelji, tje k tebi iz te solzne doline ne pridemo!

In strmi zdaj svet: Židovski-lahonski list Goriški, „Corriere“, ne pusti še mrtvih pri miru, ter imenuje gosp. Mihaljka „fantasta slovenskega“, ker se je dal na mirodvor rojstnega kraja poleg svoje matere pokopati! Ali laška „Židinja“ je našla v lastnem rodu nasprotnika, ker je žid in odvetnik dr. Luzzato poslal v tistem oziru stvaren popravek: „Rettifica“ v „Corriere“, ki je isto tudi sprejel v svoje predale kteri vse drugače pohvalno govori o blagem ranjcem, nego oni iz Kormina poslan obrekovalni dopis! No, to je tudi nekaj izvanrednega: Žid proti židnji istega priimka! Bog pa daj našemu ljudstvu tako izglednih in požrtvovalnih duhovnov, ki bi tako iskreno ljubili in se potezali za dušni in telesni blagor milega naroda slovenskega, kakor je bil naš ljubljeni in nepozabljeni gospod Mihaljko. Posebno pa Vi Biljanci in vsi slovenski Brici, nikar ne pozabite njega in njegovih nauk, ker je tolikanj za vas deloval do poslednjega zdihljeja!

(Drevored) nasadil je na Ljubljanskem Gradu g. A. Jerančič, hišni posestnik ondi.

(Sneg) jel je iti danes zjutraj, kakor za stavo. Vremenski prerok, ki ga je ob božiči napovedal, ga je vganil.

(Za predsednika) čitalnice v Novem mestu izvoljen je bil ondanjši gimnazijski ravnatelj g. A. Senekovič.

(Služba kancelista) razpisana je pri c. kr. deželni sodnji v Ljubljani do 25. januarja 1887.

(Razpisana) je služba okrajnega zdravnika v Trebnem na Dolenjskem proti plači 600 gl. do 15. januarja 1887. Prošnje c. kr. okrajnemu glavarstvu v Novem mestu.

(Število prebivalcev) v letu 1886 povprečno računeno je v naslednjih slovenskih mestih to-le: V Ljubljani 27.296; v Celovcu 19.401; v Trstu 155.197 in v Gorici 22.295.

(Vabilo) k dramatični predstavi, ktero napravi „Tržaško podporno in bralno društvo v Trstu“ na dan sv. Stefana (26. decembra t. l.) v gledališči „Politeama Rossetti“. Gospodični: Zvonarjeva in Gostičeva in gospoda: Borštnik in Kocelj — izborni igralci dramatičnega društva Ljubljanskega — sodelujejo pri predstavi. Pred in med igro svira godba c. kr. 61. peš. polka carja Aleksandra III.: 1. „Naprej“, popotnica. — 2. Overtura „Irrfahrt ums Glück“, Fr. pl. Suppée. — 3. „Podoknica“, za flauto in rog, Tittl. — 4. „Potpourri slovanskih napevov“. — Nova igra „Nezgodestarega samca“. Burka s petjem v 3 dejanjih po Nestroy-ji poslovenil Franjo Končan. — Igro vprizori in vodi g. Borštnik iz Ljubljane. — Ustopnina: V prizemlje in lože 50 kr. Sedež v prizemlju 30 kr. Lože 4 gl. Galerija 30 kr. Blagajna se odpre ob 7. — Začetek ob 8. uri.

Vodstvo.

(Preširnov večer) praznovalo je Dunajsko akademsko društvo „Slovenija“ dne 14. t. m. v dvorani „Zur goldenen Birne“. Vdeležila se ga je velika večina ondi živečih Slovencev poleg akademičnih društev: „Akademický Spolek“, Bukovina, „Ognisko“, „Sicz“, „Zora“ in „Zvonimir“. Predsednik društva, jurist g. Kušar, pozdravil je s presrčnimi besedami navzoče, med katerimi so bili odličnjaki gg.: pesnik in profesor Stritar, ministerjalni tajnik Levičnik, profesor dr. Krsnik, dr. Simonič in Navratil. Peveci društev „Slovenija“ in „Zvonimir“ navduševali so naše domačine s prekrasnimi slovanskimi pesnimi neumorljivo brez konca in kraja ob gromovitem odobravanju. Ravnatelj bil jim je stud. phil. g. Böhm. Posebno iznenadil je Preširnov čestilce godbeni klub „Slovenije“ in „Zvonimira“ pod ravnateljstvom stud. jur. gosp. Bohinca s svojimi jugoslovanskimi komadi, ki so bili tako krasni, da so se morali ponavljati. Po umetniškem delu pričel se je slavnostni komers.

(Baron Gussich), ministerjalni podtajnik, postal je ministerjalni tajnik v ministerstvu notranjih zadev.

(Na pošto!) Ob bližajočih se praznikih se spozrdeli veliko raznovrstnega blaga. Vsem našim obrtnikom in sploh prodajalcem iz sreča želimo, da bi med kupovalce razpečali vse dotične za darila pripravne predmete. Ob enem pa imenito starišem, gospodarjem in vsem drugim dobrosrčnim darovalcem priporočamo, naj bi svojim malim ljubljencem in zvestim poslom za darila omislili tudi — „poštno-hranilnično knjižico“ ali vsaj „poštno-hranilnično karto“. Oseba, ki je dobila takšno darilo, bode ob danih priložnostih pridobil denar, namesto zapravljala, gotovo rada nosila shranjevat na pošto.

(Izredno gorko vreme), ki ga imamo letos o božiču, pravijo, da nikakor ne more biti ugodno ne setvi, ne sadju, še manj pa splošnemu zdravstvu bodoče leto. Bog daj, da bi se ne vresničilo.

Telegrami.

Dunaj, 21. dec. Sekejski načelnik baron Falke postal je predsednik uradniškemu društvu avstro-ogerske monarhije.

Solnograd, 21. dec. Deželni zbor je svoje delovanje ustavil do 3. januarja.

Berolin, 21. dec. Bolgarska deputacija odšla je opoldne v Pariz.

Berolin, 22. dec. Po vsi osrednji Nemčiji hudo s snegom mete. Železnični promet med Berolinom, Draždani, Halle in Lipsijo v južno Nemčijo je deloma ustavljen.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Jerič.

Umrli so:

V bolnišnici:

19. dec. Marija Bonča, delavčeva hči, 3 leta Marasmus.
21. dec. Franja Jamnik, krojačeva hči, 5 let, oslabiljenje moči.

Tuji.

20. decembra.

Pri **Maliču**: Tandler, Reiner in Meissel, trgovci, iz Dunaja. — Anton Arko, trgovec, iz Zagreba. — Dr. Karl Potpeschnigg, odvetnik, iz Gradca.

Pri **Stonu**: Beer, Pelz in Hilfreich, trgovci, z Dunaja. — Dr. Mauer, odvetnik, iz Radne. — gospá Ahačič, posestnica, iz Železnikov. — gospodičina Ulbrich, zasebnica, iz Železnikov.

Pri **Bavarskem dvoru**: Lecher, kupčevalec, iz Bavarskega. — Strohmeier, kupčevalec, iz Gradca.

Pri **Avstrijskem caru**: Alojzij Olifčič, poslovodja, iz Beljaka. — M. Brilej, posestnik, z soprogo, z Vrhniko.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
21.	7. u. zjut.	723-24	+11.6	sl. szap.	oblačno	5.10
	2. u. pop.	721-37	+12.6	sr. jzap.	"	dež
	9. u. zveč.	727-03	+3.6	sr. zap.	"	

Ponoči dež, vihar, grom in bliskalo se je. Čez dan deževno in črni oblaki. Srednja temperatura 9.3° C., za 11.7° nad normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

22. decembra

Papirna renta 5% po 100 gi. (s 16% davka)	82	gl.	40	kr.
Sreberna " 5% " 100 " (s 16% davka)	82	"	95	"
4% avstr. zлата renta, davka prosta	112	"	40	"
Papirna renta, davka prosta	100	"	—	"
Akcije avstr.-ogerske banke	577	"	—	"
Kreditne akcije	295	"	30	"
London	126	"	25	"
Srebro	—	"	—	"
Francoški napoleond.	9	"	97	"
Ces. cekini	5	"	97	"
Nemške marke	61	"	90	"

Tržne cene

dne 22. decembra t. l.

	gl.	kr.		gl.	kr.
Pšenica, hktl.	6	66	Špeh povojen, kgr.	—	66
Rež,	4	71	Surovo maslo,	—	90
Ječmen,	4	22	Jajce, jedno	—	28
Oves,	2	92	Mleko, liter	—	64
Ajda,	3	74	Goveje meso, kgr.	—	56
Proso,	4	71	Telečje	—	52
Koruza,	4	87	Svinjsko	—	30
Krompir,	2	76	Koštrunovo	—	40
Leča,	9	—	Pišanec	—	17
Grah,	9	—	Golob	—	12
Fizol,	10	—	Seno, 100 kgr.	—	285
Maslo, kgr.	96	—	Slama,	—	60
Mast,	68	—	Drva, trda, 4 mtr.	—	420
Špeh svež,	—	56	" mehka,	—	

Nova izdaja.

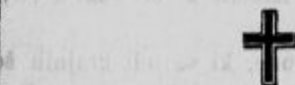
V podpisani bukvarni izšla je ravno kar nova izdaja

„**Molitve,**
katere naj se kleče opravljajo, po ukazu papeža Leona XIII., v vseh cerkvah svetá po vsaki tihí sv. maši.“

Obsega tudi najnovejšo *invokacijo k sv. nadangelju Mihaelu*. — Tiskane so molitve na prav lične podobice in veljá 100 komadov 2 gl.

Katoliška bukvarna
v Ljubljani,
stolni trg šte. 6.

(19)

Tužnim srcem naznanjam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je moja nezabljiva soproga, gospá

ANTONIETTA STERGER

rojena MANKOČ

danes ob 2. uri popoldne, po dolgotrajni in mučni bolezni, v 27. letu svoje dóbe, previdena s sv. zakramenti za umirajoče v Bogu zaspala.

Truplo predrage ranice se bode 23. t. m. ob 3. uri popoldne v Logaški farni cerkvi blagoslovilo, potem po železnici v Trst prepeljalo in v lastno rakevo položilo.

Sv. maše z adušnice brale se bodo v več cerkvah. Logatec, 21. decembra 1886.

Dr. Stanko Sterger,
c. kr. okrajni zdravnik.

Dr. Kiesov

izumil je staroslavno in vednoveljavno

Augsburško esenco življenja,

Gen. dep. Schutzmarke.

Esenca življenja je najbolj varno sredstvo proti mrzlici, krvavi grži in koleri.

Prava je le tista, ki ima zgoreno znamko. Dobiva se na drobno po vseh boljših lekarnah, na debelo pa pri vseh boljših droguistih (materijalistih) in pa pri J. G. Kiesovem v Augsburgu (na Bavarskem).

Naznanilo in priporočilo.

Udano podpisani dovoljujem si prečastiti duhovščini in slavnemu občinstvu naznanjati, da se moja

knjigoveznica

od 10. maja t. l. nadalje nahaja na sv. Petra cesti šte. 6, nasproti gostilne pri „Avstrijskem cesarju“.

Priporočam se vsem, da me v novem stanovanju podpirati blagovolijo, kakor so me do sedaj. Skerbel bodem naročnikom vselej naglo in dobro postreči. Priporočam se prečastiti duhovščini za prevezovanje „Missale Romanum“, „Brevirjev“ in vseh drugih liturgičnih knjig; učiteljem in čitalnicam za vezanje šolskih in knjižničnih knjig; uradnjakom in županijam za vezanje uradnih knjig. Vnanjim naročnikom pripravljem sem pri večjih pošiljkih povrtni vožne ali druge stroške; Ljubljanskim naročnikom pa, katerim čas ne dopušča zaradi oddaljenosti tu sem priti, pridem ali pošljem sam po delo, naj mi le po dopisnici ali kakor si bode, naznanijo dan in uro, kdaj da pošljem, ali pridem po delo. Vedno bodem pripravljen, vsako, tudi najmanjše delo prevzeti in ga ročno izvršiti. Konečno se priporočam tudi še za galanterijska in kartonažna dela z zagotovitvijo nizke cene in ličnega dela.

Z odličnim spoštovanjem

Fran Dežman,
bukvovez.

(23)

Izurjen, neoženjen cerkvenik

z dobrimi spričevali išče službe. Ponudbe sprejema: Blaž Pretnar na Jesenah na Gorenjskem. (2)

Žrebanje že o božiču!

KINCSEM SREČKE à 1 gl. **11 srečk 10 gl. samo**

Glavni dobitek v gotovini

gld. 50.000 gld.

10.000 gld., 5000 gld. z odtegljajem 20% — 4788 denarnih dobitkov.

(46)

Kincsem-srečke dobivajo se

v loterijskem bureau ogerskega Jockey-kluba: Budapešta, Waitznergasse 6.

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.